

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-173/12-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení:	Střední škola uměleckoprůmyslová Ústí nad Orlicí
Sídlo:	Zahradní 541, 562 01 Ústí nad Orlicí
IČ:	00 087 408
Identifikátor:	600 013 138
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Ing. Zdeňkem Rösslerem
Zřizovatel:	Pardubický kraj
Místo inspekční činnosti:	Zahradní 541, 562 01 Ústí nad Orlicí Špindlerova 1167, 562 01 Ústí nad Orlicí Nygrínova 547, 562 01 Ústí nad Orlicí
Termín inspekční činnosti:	6. až 9. 2. 2012

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Aktuální stav školy

Střední škola uměleckoprůmyslová Ústí nad Orlicí (dále jen škola) vykonává činnost střední školy, domova mládeže a školní jídelny. V rejstříku škol a školských zařízení jsou uvedena dvě pracoviště domova mládeže (Nygrínova 547, Špindlerova 1167), ale v současné době není domov mládeže na adrese Špindlerova 1167 provozován.

Ve školním roce 2011/2012 v denní formě vzdělávání probíhá výuka žáků oborů vzdělání Nástrojař (v tomto školním roce otevřen pouze třetí ročník), prvního až třetího ročníku oboru vzdělání Obalová technika, Užité fotografie a média, Průmyslový design, Grafický design, Modelářství a návrhářství oděvů, Textilní výtvarnictví, druhého a třetího ročníku oboru vzdělání Ekonomika a podnikání a prvního ročníku oboru vzdělání Mechanik seřizovač podle školních vzdělávacích programů (dále jen ŠVP), které vycházejí

z rámcových vzdělávacích programů (dále jen RVP) příslušných oborů vzdělání. Výuka podle ŠVP byla u některých oborů zahájena v rámci přípravné dvouleté lhůty v souladu se zařazením do rejstříku škol a školských zařízení. Ve druhém až čtvrtém ročníku dobíhajícího oboru vzdělání Mechanik seřizovač a ve čtvrtém ročníku oborů vzdělání Textilní výroba a podnikatelství (též ve čtvrtém ročníku v dálkové formě vzdělávání), Tvarování průmyslových výrobků – tvarový a grafický design obalů, Modelářství a návrhářství oděvů, Propagační výtvarnictví – grafická úprava tiskovin a Textilní výtvarnictví – tkalcovská tvorba probíhá výuka podle učebních dokumentů schválených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT). Obor vzdělání Textilní výroba a podnikatelství je v denní formě vzdělávání realizován podle vlastních dokumentů školy schválených MŠMT v rámci programu PHARE. Další obory uvedené v příloze č. 2 této inspekční zprávy nejsou vyučovány. Nově je v přijímacím řízení pro školní rok 2012/2013 nabízen obor Operátor obalových strojů, který vychází z oboru vzdělání Mechanik seřizovač. Z cizích jazyků se ve škole vyučuje jazyk anglický, německý, ruský a španělský.

V době inspekční činnosti škola vykazovala celkově 20 tříd se 446 žáky. Nejvyšší povolený počet (kapacita) je 670 žáků. Ve škole pracuje 108 zaměstnanců (včetně 20 dohod o pracovní činnosti a dohod o provedení práce), z nichž je 73 pedagogických pracovníků.

Další informace lze získat rovněž na webových stránkách školy <http://www.ssyp.cz>.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Vzdělávací program školy není úzce orientován pouze do jednoho zaměření. Vzdělávání je v různých oborech vzdělání zaměřeno např. do problematiky zpracování textilu a oděvnictví, obalové techniky, designu nebo strojírenství. Část oborů vzdělání je z kategorie uměleckých oborů vzdělání a žáci jsou do těchto oborů přijímáni na základě talentových zkoušek. Škola je největší střední školou s umělecky zaměřenými obory vzdělání v Pardubickém kraji. Stávající počet žáků školy tvoří cca 67 % kapacity uvedené v rejstříku škol a školských zařízení. V posledních pěti letech byl zaznamenán podstatný pokles o cca 100 žáků. Počet žáků ve třídách se vesměs odvíjí od oborového složení tříd, ve třídách bývá sdruženo více oborů vzdělání, a jsou tak členěny na skupiny pro výuku zejména odborných předmětů. Vzdělávací program realizovaný školou je vhodný jak pro chlapeckou, tak pro dívčí část populace. Z inspekčních zjištění vyplynulo, že pro zabezpečení běžného provozu jsou finanční prostředky poskytované z dotace ze státního rozpočtu a od zřizovatele významně doplňovány i příjmy z jiných zdrojů. Od minulé inspekce škola prošla některými optimalizačními kroky, které by měly snížit finanční náročnost provozu. Jedná se zejména o přesun praktického vyučování strojírenských oborů z odloučeného pracoviště v Hnátnici do hlavního areálu školy v Ústí nad Orlicí a také vyčlenění jednoho podlaží na odloučeném pracovišti ve Špindlerově ulici pro činnost domu dětí a mládeže v Ústí nad Orlicí, samostatného právního subjektu, jehož zřizovatelem je město Ústí nad Orlicí. V obou případech se jedná o optimalizaci využití stávajících prostorů v objektech školy. V nedávné době došlo rovněž k významné rekonstrukci budovy domova mládeže a několika dalším rekonstrukčním a modernizačním krokům, avšak stávající množství finančních prostředků umožňuje pouze omezený rozsah rekonstrukcí a modernizací budov a jejich vybavení, které by vedly k vytvoření moderní vzdělávací instituce s esteticky působivým prostředím na přítomné žáky. Nadále tak přetrvává velmi špatný stav např. v případě žákovských šaten v hlavní

budově školy, kde prostory neodpovídají modernímu vzdělávacímu zařízení a nepřispívají k utváření příslušných kompetencí žáků. Následně dochází žáky k dalšímu poškozování vybavení i již rekonstruovaných a modernizovaných částí školy a významně je tak potlačeno umělecké zaměření školy, jehož produkty jsou v některých prostorách školy umístěny. Zaostává rovněž např. modernizace vybavení učeben a pokojů domova mládeže vhodným nábytkem. Problém je rovněž i s průběžnou obnovou rozsáhlého vybavení výpočetní technikou.

Různorodé zaměření vzdělávacího programu a dělení tříd na skupiny při výuce odborných předmětů zvyšuje finanční náročnost zajištění činností školy, ale vedení školy vytváří podmínky pro získání finančních prostředků i z jiných zdrojů, realizuje různé projekty i ve spolupráci s významnými partnery z regionu, např. projekt "Modernizace vzdělávacích podmínek ve strojírenských oborech", který je dotován cca 3,7 mil. Kč a z něhož směřuje cca 25 % do vybavení školy a ostatní finanční prostředky na další aktivity (např. stáže pedagogů ve firmách, odborné vzdělávání pedagogů, tvorba učebních dokumentů). Dalšími zdroji jsou např. příjmy z pronájmů tělocvičny a z doplňkové činnosti. Jedná se zejména o možnost ubytování a stravování, strojírenskou výrobu, technickou přípravu oděvní výroby, krejčovské a tkalcovské práce, sítotisk, práce spojené s reklamou a prodej některých výrobků. V omezeném rozsahu jsou realizovány i produktivní činnosti žáků, kdy si žáci mají možnost odzkoušet získané odborné poznatky a dovednosti na řešení reálných požadavků.

Škola spolupracuje s mnoha firmami (např. LDM Česká Třebová, SOMA Lanškroun) a profesními asociacemi svojí činností příbuznými k vyučovaným oborům a obdobně zaměřenými školami v České republice i zahraničí. Při spolupráci s vnějšími partnery získává škola informace o úrovni absolventů přímo z praxe a informace o trendech a potřebách vyučovaných oborů vzdělání. Výsledkem spolupráce je i sponzorská činnost ze strany sociálních partnerů. Škola je zapojena v projektu "Prohloubení spolupráce odborných škol a zaměstnavatelů v Pardubickém kraji", kde jsou realizovány odborné stáže pro pedagogické pracovníky. Aktualizace znalostí a dovedností pedagogických pracovníků, popř. doplnění potřebné odborné kvalifikace pedagogů patří k prioritám vedení školy.

Škola je dále zapojena v multilaterálním projektu Comenius, kde ve spolupráci s partnery ze šesti zemí je cílem např. výroba funkčního balícího stroje, kde škola vytváří návrh obalů, nebo v projektech v rámci Česko-německého fondu budoucnosti, kde jsou realizovány vzdělávací stáže žáků s významným přínosem k rozvoji komunikativních kompetencí. Podpora rozvoje jazykových kompetencí a příprava v oblasti médií je realizována i v rámci projektu Leonardo da Vinci s norským partnerem. V rámci partnerství se slovenskou školou v Prešově probíhá malování v plenéru a soutěže a módní přehlídky, v nichž žáci školy dosáhli významných ocenění. Žáci se zúčastňují i dalších odborných soutěží a přehlídek, kde rovněž dosahují významných umístění a úspěchů. V minulosti byla škola i pořadatelem odborně dovednostních soutěží.

Ředitel školy vytváří podmínky pro inovace a modernizaci, reaguje na problémové situace a přijímá opatření k jejich odstranění. Přesto byly v rámci inspekční činnosti v organizaci a chodu školy identifikovány některé problémové oblasti. ŠVP nejsou v souladu s příslušnými RVP (podrobněji viz dále), a tak následně plně neodpovídala ani organizace výuky požadavkům uvedeným v RVP. Nedodržení týdenních hodinových dotací povinných vyučovacích předmětů bylo zjištěno i v případě dobíhajících oborů vzdělání. Také vytvořená a vedená dokumentace podle platných právních předpisů nebyla vždy v souladu s požadavkem ustanovení právního předpisu. Jednalo se např. o výroční

zprávu o činnosti školy, jejíž obsah nebyl plně v souladu s požadavkem § 7 odst. 1 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů. K dokumentům s dílčími nedostatky lze přiřadit i základní dokumenty ve vztahu k žákům školy a ubytovaným v domově mládeže – školní řád školy a vnitřní řád domova mládeže, v kterých byly identifikovány některé věcné i formální chyby (např. ukládání výchovných opatření). Neúplnost, resp. nepřesnost či neprůkaznost zápisů se dále např. projevily i ve vedení deníků odborného výcviku a třídních knih teoretického vyučování. Neprůkazná dokumentace byla předložena i v případě vyplácení odměn za produktivní činnosti žáků.

Výchovná poradkyně vykonává svoji činnost dlouhodobě. V oblasti prevence sociálně patologických jevů spolupracuje se školním metodikem prevence, což je vychovatel v domově mládeže. Jejich práce pokrývají běžné činnosti vyžadované současnými právními předpisy.

Ve škole je realizována prevence v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví. K identifikovaným rizikům byla stanovena opatření k odstranění nebo alespoň ke zmírnění možných ohrožení. Z bezpečnostního hlediska však bylo v prostorách školy a domova mládeže zjištěno např. poškození bezpečnostního značení nebo nesprávně umístěné prostředky hasební techniky (umístěné vysoko, nepřístupné, nepřípevněné). Žáci jsou seznamováni se zásadami bezpečné práce a bezpečného chování. Byli seznámeni se školním řádem, resp. vnitřním řádem domova mládeže. Evidence úrazů je vedena, z evidovaných úrazů nejsou zřejmé žádné negativní trendy.

V teoretickém vyučování byly u žáků, kteří ukončují vzdělávání maturitní zkouškou, sledovány gramotnosti v matematice, v přírodovědné oblasti i ve vybraných společenskovědních předmětech. Zejména v některých ze sledovaných hodin matematiky byla úroveň dovedností a vědomostí žáků na tak nízké úrovni, že nenaplnovala nejen profil žáka střední školy, ale i základní školy. V mnoha hospitovaných hodinách byli žáci odsouzeni do role pasivních příjemců, někdy jim i ve vyšších ročnících byly zápisy doslovně diktovány. Aktivita žáků byla celkově na dosti nízké úrovni. Negativem některých hodin byla nedostatečná průběžná názornost ovlivněná materiálními podmínkami pro výuku. V některých předmětech se projevila i absence vhodných textů pro žáky.

V odborném výcviku a v činnostně zaměřených odborných předmětech probíhalo vzdělávání na cvičných i produktivních činnostech v souladu s učební osnovou. Rozvíjeny byly zejména kompetence k řešení problému. Vzdělávání vždy směřovalo k naplnění profilu absolventa příslušného oboru vzdělání. Bylo sledováno účelné využívání výukového času v souladu s učebními dokumenty, přičemž k žákům bylo většinou přistupováno individuálně podle prováděných činností a schopností přítomných žáků. Žáci řešili zadané úkoly obvykle samostatně a v potřebné kvalitě. U žáků byly upevňovány zásady bezpečné práce a ochrany zdraví.

V přijímání žáků ke vzdělávání, v průběhu vzdělávání ani při ukončování vzdělávání nebylo zjištěno porušení principu rovných příležitostí.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

ŠVP odpovídají zápisu do rejstříku škol a školských zařízení, nejsou však v souladu s RVP, a to zejména v rozpracování učiva a výsledků do jednotlivých předmětů.

V rozpracování nejen chybělo některé učivo a výsledky vzdělávání, ale bylo zjištěno i nevhodné nastavení týdnů. Též bylo zjištěno i nepřesné nebo neúplné zpracování některých požadovaných součástí ŠVP. Taktéž ŠVP domova mládeže vykazoval některé nedostatky. K uvedení jednotlivých ŠVP do souladu s příslušnými RVP a odstranění nedostatků byla stanovena lhůta.

V pedagogickém sboru převažují odborně kvalifikovaní pedagogové (cca 66 %), přičemž někteří pedagogové jsou odborně kvalifikovanými pedagogy, ale vyučují předměty mimo svoji kvalifikaci. V pedagogickém sboru jsou učitelé odborného výcviku také využíváni k výuce některých příbuzných odborných předmětů. S ohledem na vzdělávání v oborech vzdělání s uměleckým zaměřením je v pedagogickém sboru významné zastoupení pedagogů, kteří byli nebo jsou výkonnými umělci. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je podporováno a realizuje se, k doplnění odborné kvalifikace studují čtyři pedagogičtí pracovníci. K procvičování a upevňování získaných znalostí a dovedností jsou v rámci posledního ročníku oboru vzdělání Mechanik seřizovač při odborném výcviku a při realizaci odborných praxí využíváni instruktoři z řad odborně kvalifikovaných zaměstnanců na smluvních pracovištích firem.

Materiálně technické podmínky pro výuku teoretických všeobecných i odborných předmětů, praxe a odborného výcviku jsou v základním rozsahu zajištěny. Názornost výuky včetně materiální podpory je mimo ateliérů, učeben vybavených výpočetní technikou a dalších učeben a dílen pro výuku prakticky zaměřených odborných předmětů a odborného výcviku komplikována neexistencí alespoň jednoduše vybavených učeben pro daný předmět (např. fyzika), resp. skupinu předmětů (např. dějiny výtvarné kultury, dějepis), jejichž základem by bylo vhodné vybavení technikou včetně informačních a komunikačních technologií, vhodnými světelnými podmínkami a vhodným zázemím pro pomůcky i vyučující. Vybavení školy např. pro předmět dějiny výtvarné kultury je velice skromné, vyučující využívají vlastní zdroje. Pro fyziku jsou k dispozici demonstrační pomůcky, ale žákovské pomůcky spíše ojediněle. Pro některé oblasti fyziky však vybavení není žádné. Jak již bylo výše uvedeno, s ohledem na zaměření školy byla estetická stránka prostorů na nízké úrovni. Škola doplňkově využívá objektů a pracovišť v reálném prostředí u smluvních partnerů.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy odpovídá zápisu v rejstříku škol a školských zařízení. V rozsahu možných zjištění v rámci inspekční činnosti lze konstatovat, že je zajištěn rovný přístup ke vzdělávání. Personální zabezpečení i materiálně-technické podmínky umožňují realizaci vzdělávacích programů, avšak negativně se projevuje absence vhodného zázemí pro výuku některých předmětů. V prostředí školy byly identifikovány některé výše uvedené rizikové prvky. ŠVP nejsou v souladu s příslušnými RVP. Rezervy byly zjištěny zejména v systému kontroly a vyhodnocování činnosti.

Spolupráce se sociálními partnery přispívá ke zkvalitnění vzdělávání a pomáhá v dalším vzdělávání pedagogů. Škola dlouhodobě získává prostředky také z jiných zdrojů, zejména z realizace projektů a doplňkové činnosti.

V hospitovaných hodinách teoretických předmětů byla celková úroveň gramotností, vědomostí i dovedností žáků většinou na nízké úrovni. Výuka v prakticky orientovaných předmětech a při odborném výcviku směřovala k naplnění profilu absolventa a komplexnímu rozvoji kompetencí, žáci pracovali vesměs samostatně v potřebné kvalitě.

Česká školní inspekce v souladu s ustanovením § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků ve lhůtě

- a) do 20. 2. 2012 – odstranění výše uvedených bezpečnostních rizik, zavedení průkazné dokumentace (třídní knihy, deníky odborného výcviku, podklady pro vyplácení odměny za produktivní činnost žáků),
- b) do 31. 3. 2012 – oprava školního řádu, vnitřního řádu a ŠVP domova mládeže,
- c) do 31. 8. 2012 – vytvoření ŠVP v souladu s RVP příslušných oborů vzdělání.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky g7zais9 nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Příloha č. 1: Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

Příloha č. 2: Obory vzdělání zapsané v rejstříku škol a školských zařízení

Poučení

Podle ustanovení § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 15. 2. 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

RNDr. Antonín Müller, školní inspektor

RNDr. Antonín Müller, v. r.

Ing. Jan Černý, školní inspektor

Ing. Jan Černý, v. r.

Ing. Michaela Vachunová, školní inspektorka

Ing. Michaela Vachunová, v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Ústí nad Orlicí dne 16. 2. 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Ing. Zdeněk Rössler, ředitel školy

Ing. Zdeněk Rössler, v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.